

Jaarverslag 2017

Behorende bij jaarrekening 2017

Bedrijfsvoering

Datum

15 maart 2018

Status

Definitief

Versie

1.0

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Algemeen.....	4
1.2	Opzet jaarverslag 2017	4
2	Strategische agenda VRBZO.....	5
2.1	Jaarplandoelstellingen 2017	6
2.2	Overzicht voortgang doelstellingen uit het meerjarenbeleidsplan 2015, 2016 en 2017.....	11
3	Financieel resultaat 2017.....	18
4	Programma's en Producten	21
4.1	Brandweezorg.....	21
4.2	Veiligheid	25
4.3	Zorg.....	29
5	Verplichte paragrafen	31
5.1	Weerstandsvermogen en Risicomanagement	31
5.2	Financiering	35
5.3	Onderhoud kapitaalgoederen.....	37
5.4	Verbonden partijen.....	37
5.5	Bedrijfsvoering	38

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Voor u ligt het jaarverslag 2017, onderdeel van het jaarrekeningproces 2017. Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) verantwoordt hierin hoe ze de programma's uitvoert, die hieronder staan genoemd.

Programma's van VRBZO, inclusief programmaproducten:

1. Brandweezorg
  - a. Risicobeheersing
  - b. Incidentbestrijding
2. Veiligheid
  - a. GHOR
  - b. Crisisbeheersing
  - c. Bevolkingszorg
  - d. GMK (excl. MKA)
3. Zorg
  - a. MKA
  - b. Ambulancezorg
4. Financiering
5. Reserves

Het jaarverslag 2017 is voor een groot deel gebaseerd op de inhoud van de eerdere bestuurlijke tussenrapportages en het jaarplan 2017.

1.2 Opzet jaarverslag 2017

In dit jaarverslag besteden we onder andere aandacht aan:

- de voortgang van de thema's zoals opgenomen in het in 2015 vastgestelde meerjarenbeleidsplan 2015 - 2019 en het daaruit voortvloeiende jaarplan 2017;
- de financiële situatie, waaronder het jaarresultaat van 2017;
- de operationele prestaties van VRBZO;
- de paragrafen die vanuit wet- en regelgeving verplicht moeten worden opgenomen in het jaarverslag. In deze paragrafen is onder meer informatie opgenomen over risicomanagement en weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, financiering en onderhoud kapitaalgoederen.

2 Strategische agenda VRBZO

VRBZO heeft in 2015 het meerjarenbeleidsplan 2015 - 2019 opgesteld en op 3 juli 2015 laten vaststellen door het Algemeen Bestuur. Op deze pagina presenteren we welke doelstellingen we hebben opgenomen in het beleidsplan 2015 – 2019. Op basis van dit meerjarenbeleidsplan heeft VRBZO een jaarplan 2017 opgesteld en laten vaststellen. Dit hoofdstuk geeft inzicht in de voortgang van de 3 opgestelde doelstellingen en projecten en activiteiten zoals opgenomen in het VRBZO-jaarplan 2017.

2	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	2015	2016	2017	2018	2019
2.1	VRBZO streeft naar <i>shared services</i> met GGD Brabant-Zuidoost en verkent de mogelijkheden om dit met Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant te doen.		x			
2.2	VRBZO organiseert bevolkingszorg vanuit een collectieve taak.			x		
2.3	VRBZO richt een netwerkorganisatie in met de gemeentelijke adviseurs.		x			
3	Relatie met regionaal risicoprofiel					
3.1	VRBZO realiseert samenhang tussen wettelijk verplichte planfiguren.			x		x
3.2	VRBZO toont bij actualisatie van het regionaal risicoprofiel in hoeverre de regio Zuidoost-Brabant is voorbereid op de hierin opgenomen risico's.			x		x
3.3	VRBZO volgt de landelijke aanpak van projecten die voortkomen uit de <i>Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's</i> .	x	x	x	x	
4	Samenwerken bij risicobeheersing					
4.1	VRBZO werkt risicogericht.					x
4.2	VRBZO realiseert multidisciplinaire samenhang in beleid en uitvoering door integraal advisering.			x		
4.3	VRBZO ontwikkelt en implementeert methoden en programma's voor Brandveilig Leven.	x	x	x	x	x
4.4	VRBZO maakt afspraken met zorginstellingen over hun voorbereiding op crisissituaties.			x		
4.5	VRBZO voert het Beleidsplan Risicocommunicatie Brabant uit.	x	x	x	x	
5	Vernieuwen van de operationele organisatie					
5.1	VRBZO vernieuwt haar regionale brandweerorganisatie op basis van kwaliteit, capaciteit en continuïteit voor de gehele regio.				x	
5.2	VRBZO stelt de uitgangspunten voor repressief brandweeroptreden vast in één regionale werkmethode (2015) en in een personeel- en materieelplan (2016).	x	x			
5.3	VRBZO ontwikkelt flankerend beleid voor overschrijdingen van normtijden brandweerzorg.	x				
5.4	VRBZO geeft samen met GGD Brabant-Zuidoost invulling aan ambulancezorg door <i>shared services</i> en gezamenlijke huisvesting.		x			
6	Continueren van crisisbeheersing					
6.1	VRBZO ontwikkelt een nieuw Regionaal Crisisplan.	x				
6.2	VRBZO draagt zorg voor een goede ontvlechting van de Gemeenschappelijke Meldkamer.	x	x	x	x	x
6.3	VRBZO houdt een samenhangende zorgketen in opgeschaalde situaties in stand.	x	x	x	x	x
6.4	VRBZO is voorbereid op de effecten van grootschalige uitval van nutsvoorzieningen.		x			
6.5	VRBZO ontwikkelt een nieuw multidisciplinair en bestuurlijk meerjarenbeleidsplan.	x				
6.6	VRBZO verkent de meerwaarde van haar crisisorganisatie voor crises met een sociaal-maatschappelijke impact.		x			
6.7	VRBZO biedt de benodigde ondersteuning in de nafase van incidenten.	x	x	x		
6.8	VRBZO hanteert een evaluatiesystematiek die gericht is op het faciliteren van de burgemeester bij de verantwoording naar burger en gemeenteraad.	x				
7	Realiseren van een transparante bedrijfsvoering					
7.1	VRBZO kan op haar prestaties sturen en deze verantwoorden.					x
7.2	VRBZO richt haar begroting opnieuw in.	x				
7.3	VRBZO verbetert de kwaliteit van managementinformatie.				x	
7.4	VRBZO verbreedt de netcentrische informatiedeling binnen de zorgketen en bevolkingszorg.					x
7.5	VRBZO sluit aan op landelijke ontwikkelingen voor kwaliteitszorg.	x	x	x		
7.6	VRBZO draagt uit waar zij voor staat, wat zij doet en waarom zij dat doet.					x
7.7	VRBZO bespaart op huisvestingskosten.				x	
8	Goed werkgeverschap					
8.1	VRBZO ontwikkelt haar personeelsbeleid in de richting van human resource development.	x	x	x	x	x
8.2	VRBZO richt haar zorg voor medewerkers in op basis van Arbouwgeving.		x			
8.3	VRBZO stuurt op de vakbekwaamheid van alle medewerkers.					x

Daarnaast laten we in dit hoofdstuk zien in hoeverre de doelstellingen, zoals benoemd in het meerjarenbeleidsplan, zijn behaald. De kleur in de kolom 'status' toont welke status de doelstelling heeft:

- Groen betekent dat de doelstelling volledig behaald is oftewel we hebben alle voorgenomen activiteiten in 2017 uit kunnen voeren.
- Geel betekent dat we deels de doelstelling hebben gerealiseerd en dat er nog (enkele) activiteiten opvolging dienen te krijgen in 2018.
- Rood betekent dat we de doelstelling niet gerealiseerd hebben en nagenoeg geen enkele activiteit hebben (kunnen) uitvoeren.

2.1 Jaarplandoelstellingen 2017

In het VRBZO-jaarplan 2017 zijn 3 doelstellingen benoemd die we allemaal deels hebben afgerond in 2017.

Doelstelling 1: Visievorming

In 2017 hebben we gewerkt aan een Visie 2025 en enkele afgeleiden daarvan. De 2 hieronder benoemde subdoelstellingen hebben we niet af kunnen ronden. Het visietraject wordt vervolgd in 2018. Nadere uitleg en toelichting geven we hieronder.

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen?	Status	Resultaat
Ontwikkelen van een Visie 2025	De gewenste richting definiëren, waarin de organisatie zich wil ontwikkelen tot 2025.		Het MT heeft een startnotitie over het ontwikkelen van een Visie 2025 opgesteld en vastgesteld. Hieruit zijn 4 scenario's gedestilleerd die de kaders vormen van de bestuurlijke werkgroep. Deze zijn bestuurlijk toegelicht. De bestuurlijke werkgroep Visie 2025 bestudeert deze scenario's nog eens kritisch en daar waar nodig en mogelijk passen zij de scenario's aan. Tevens is er een omgevings- en SWOT-analyse gehouden door de werkgroep. Op basis van deze analyses zal de werkgroep in 2018 in overleg gaan met het bestuur over de ambitie en kaders voor de toekomst.

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen?	Status	Resultaat
Governance van het Algemeen Bestuur (AB) (her)inrichten, zodat deze past bij de Visie 2025.	<p>Het bestuur faciliteren in een dialoog over de governance-structuur, zodanig dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het bestuur tot een visie komt op de gewenste governance voor VRBZO; - de bestuurlijke besluitvorming transparant, effectief en bestuurskundig juist verloopt. 		Tijdens de bestuursconferentie van november heeft het bestuur uitgebreid gesproken over de governance. Dit heeft geleid tot een slotverklaring met het voornemen de governance te veranderen. Op basis hiervan stelde VRBZO een notitie op. Die is begin 2018 aan het bestuur aangeboden. Daarmee hebben we de doelstelling niet in 2017 bereikt, maar ronden we deze naar verwachting wel af in 2018.

Doelstelling 2: de effecten van de diverse (organisatorische) ontwikkelingen zichtbaar maken

We hebben ons voorgenomen eind 2017 over methoden te beschikken om effecten van (intern & extern) beleid zichtbaar te maken. Dit helpt ons te sturen en beleid te ontwikkelen dat gebaseerd is op cijfers, analyses en harde feiten en minder op basis van aannames en gevoel. Van de hieronder genoemde 3 subdoelstellingen die hiermee samenhangen, hebben we 1 subdoelstelling volledig afgerond: 'Uitvoeren van de visitatie'. Voor de beide andere subdoelstellingen hebben we concrete stappen gezet. Deze worden vervolgd in 2018. Nadere uitleg en toelichting geven we hieronder.

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen?	Status	Resultaat
<p>Zichtbaar maken welke effecten de visie op brandweezorg hebben op onze operationele prestaties:</p> <p>1) Effecten van regelgericht naar risicogericht</p> <p>2) Effecten Brandveilig Leven</p> <p>3) Effecten Materieel- en Personeelsspreidingsplan</p>	<p>Effecten van regelgericht naar risicogericht: hiervoor ontwikkelt VRBZO een meetmethode om in beeld te brengen hoe tevreden onze opdrachtgevers (zowel lokaal als regionaal) zijn over onze adviezen en controles op veiligheid en of ze die betrouwbaar vinden.</p> <p>Effecten Brandveilig Leven: we ontwikkelen effectmetingen voor de doelgroepen waar Brandveilig Leven zich op richt. Zo maken we inzichtelijk of de kennis over brandveiligheid is</p>		<p>Medewerkers van VRBZO vragen regelmatig aan de gemeenten of ze tevreden zijn over de dienstverlening (adviezen, controles, etc.). Sinds kort gebeurt dit gestructureerd. We leggen de resultaten vast, zodat we eenvoudig in beeld kunnen brengen hoe tevreden gemeenten zijn en welke verbeterpunten ze terugkoppelen. We verwachten deze informatie ook in 2018 te kunnen ontsluiten en te gebruiken voor de evaluatie van de toekomstvisie brandweezorg.</p> <p>We hebben een plan van aanpak gemaakt hoe we effect kunnen meten. Naar 3 Brandveilig Leven-producten doen we (experimenteel) effectonderzoek. Omdat we weinig respondenten hebben, duurt het onderzoek langer dan verwacht. We verwachten dat we in 2018 de eerste rapportage over het effect van Brandveilig Leven kunnen</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen?	Status	Resultaat
	<p>toegenomen.</p> <p>Effecten Materieel- en Personeelsspreidingsplan: VRBZO ontwikkelt instrumenten om de effecten van het Materieel- en Personeelsspreidingsplan op de operationele prestaties te meten.</p>		<p>aanbieden.</p> <p>We hebben een dashboard opgeleverd met relevante informatie en data om de prestaties van de brandweezorg te meten (nu en vorige jaren). Dit dashboard bevat beperkte gegevens over de paraatheid van de repressieve organisatie, opkomsttijden en incidenttypen. In 2018 zullen we dit dashboard nog verder uitbreiden, door databronnen over de paraatheid van de vrijwilligers hierin op te nemen.</p>
<p>Zichtbaar maken hoe vakbekwaam onze medewerkers zijn. Daarvoor is een portfoliosysteem geïmplementeerd.</p>	<p>In 2017 introduceren we de systematiek binnen de 3 volgende thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vakbekwaamheid Manschappen - vakbekwaamheid Adviseurs Risicobeheersing - vakbekwaamheid functionarissen GHOR en multidisciplinaire teams 		<p>We hebben de nieuwe systematiek op de drie thema's in 2017 geïntroduceerd, maar niet afgerond. Er zijn wel concrete stappen gezet, waardoor we dit punt waarschijnlijk in 2018 kunnen afronden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij 3 brandweerposten is een pilot gestart om te werken met een portfolio voor de functie Manschap. Er is ook een app aangeschaft, die op simpele wijze de registratie van de vakbekwaamheid verzorgt. - De pilot vakbekwaamheid Adviseurs Risicobeheersing heeft vertraging opgelopen. De implementatie van de (nieuwe) Omgevingswet is uitgesteld en deze hangt nauw samen met de vereiste vakbekwaamheid van de adviseurs. - We hebben een extern bureau ingeschakeld dat ons ondersteunt bij de pilot voor de functionarissen van de GHOR en multidisciplinaire teams. De huidige kwalificatiedossiers zetten we om naar toetsbare en zichtbare gedragingen. Deze dienen als basis voor het portfolio, waar we komend jaar mee gaan werken.

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen?	Status	Resultaat
<p>Visitatie uitvoeren.</p>	<p>Visitatie voorbereiden, zodat die in juni 2017 op een juiste wijze kan plaatsvinden. Hiervoor voeren we het projectplan uit dat in 2016 opgesteld is en benoemen we de geconstateerde verbeter- en borgingspunten in de planning- & controlcyclus (P&C- cyclus).</p>		<p>De visitatie is op 14 en 15 juni naar alle tevredenheid verlopen. De uitkomsten waren onderwerp van gesprek tijdens de conferentie van het bestuur. Het MT heeft kennisgenomen van de uitkomsten en deze verwerkt in de P&C- cyclus (Jaarplan 2018).</p>

Doelstelling 3: de externe samenwerking bevorderen

De organisatiebasis wordt steeds kleiner. Belangrijkste oorzaken: de bezuinigingen, gepaard gaande met de Toekomstvisie Brandweezorg, het onderbrengen van de RAV bij de GGD en het in de toekomst overdragen van de Gemeenschappelijke meldkamer naar de landelijke meldkamerorganisatie.

Om toch de kwaliteit van onze dienstverlening te waarborgen, hebben we gekeken naar kansen en mogelijkheden om met andere publieke organisaties samen te werken en efficiencywinst te behalen.

Van de 3 subdoelstellingen zijn er 2 afgerond: onderzoeken welke mogelijkheden we hebben om met Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN) samen te werken en de meldkamer overdragen naar de landelijke meldkamerorganisatie..

Nadere uitleg en toelichting geven we hieronder.

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen?	Status	Resultaat
<p>Samenwerken met de GGD/RAV op het gebied van huisvesting. We stellen brandweerposten beschikbaar voor het ambulancevervoer (tegen een vergoeding).</p>	<p>VRBZO en RAV maken gezamenlijk gebruik van uitrukposten, passend binnen het spreidingsplan van de ambulances. De ambulances die nu gehuisvest zijn aan de Deken van Somerenstraat in Eindhoven, huisvesten we op het ROC. We onderzoeken de mogelijkheden om ambulances te stallen op de posten Leende, Helmond en Woensel. Dit</p>		<p>In overleg met de GGD hebben we bepaald dat we mogelijk ambulances stallen op de posten Helmond, Woensel, ROC en Leende. Voor de zomer van 2018 verwachten we de posten Woensel en ROC te kunnen verbouwen (indien de ontsluiting van ambulancevoertuigen vanaf het ROC kan worden verbeterd). In 2018 onderzoeken we of de posten Leende en Helmond ook geschikt zijn om ambulancevoertuigen te stallen.</p> <p>Hiermee realiseren we naar verwachting de doelstelling (vertraagd) in 2018 en 2019.</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen?	Status	Resultaat
	implementeren we de komende jaren (2018-2020).		
Vorbereidingen treffen om voor 2018 de MKA en MKB over te dragen aan Meldkamer Oost- Brabant.	We leggen het bestuur een samenwerkingsovereenkomst voor die de (bestuurlijke) bevoegdheden van Meldkamer Oost-Brabant (MKOB) beschrijft.		<p>We hebben een samenvoegingsplan opgesteld. Dit plan beschrijft het besturingsmodel op de MKOB, de begroting en financiële bijdrage van VRBZO. We hebben ook een bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst opgesteld, die wordt begin 2018 aangeboden aan het bestuur. Hiermee zal (met terugwerkende kracht) de MKOB per 1 januari 2018 een feit zijn.</p> <p>Per 23 mei 2017 is de meldkamer in Den Bosch tijdelijk verhuisd naar de meldkamer in Eindhoven. Dit verliep nagenoeg zonder problemen. Hiermee is de weg vrij gemaakt om het 'oude' pand in Den Bosch efficiënt en effectief te verbouwen.</p> <p>De daadwerkelijk overgang van de meldkamer in Eindhoven naar de locatie in Den Bosch loopt vertraging op. Dit is het gevolg van de vertraging van het nieuwe C2000-systeem (IVC2000), een traject waarvoor het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) verantwoordelijk is. Dit brengt extra frictiekosten met zich mee. Over deze extra kosten gaan de MKOB-partners in gesprek met het ministerie van J&V.</p>
Onderzoeken of we met Veiligheidsregio Brabant-Noord kunnen samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering.	We stellen een visiedocument 'samenwerking bedrijfsvoering VRBN en VRBZO' op. Hieruit blijkt welke stappen beide organisaties moeten nemen om tot de beoogde samenwerking te komen. Uitgangspunt is dat de kwaliteit en capaciteit van de		Het visiedocument 'samenwerking bedrijfsvoering VRBN en VRBZO' is een ruwe opzet. Zonder een duidelijk stappenplan of gedetailleerde beschrijving van de samenwerking. Wel is duidelijk welk doel de samenwerking heeft: de kwetsbaarheid van beide sectoren bedrijfsvoering (nu en in de toekomst) verminderen en de kwaliteit borgen.

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen?	Status	Resultaat
	<p>bedrijfsvoering van beide organisaties gewaarborgd blijven.</p> <p>Tevens onderzoeken we welke quick wins een samenwerking ons brengt.</p> <p>We onderzoeken of we de samenwerking met VRBN kunnen koppelen aan de samenwerking met de 4 Gemeenschappelijke Regelingen (4GR) uit de regio.</p>		<p>Uit de Visie 2025 moet blijken of het bestuur achter verdere samenwerking met een organisatie staat en welke 'partner' hierbij de voorkeur heeft. Tot die tijd kiezen we ervoor op projectbasis af te stemmen tussen VRBZO en VRBN. Beide afdelingen Bedrijfsvoering hebben al enkele 'quick wins' aangepakt. Dit onderstreept de toegevoegde waarde van de samenwerking.</p> <p>Tegelijkertijd werken we samen met de 4GR uit de regio Brabant-Zuidoost. Zo hebben we diverse verordeningen en processen binnen de P&C-cyclus gelijkgetrokken.</p>

2.2 Overzicht voortgang doelstellingen uit het meerjarenbeleidsplan 2015, 2016 en 2017.

In het VRBZO jaarplan 2017 zijn niet alle doelstellingen uit het meerjarenbeleidsplan opgenomen. Niet alle doelstellingen hebben de hoogste prioriteit gekregen in 2017 en we willen slechts de belangrijkste doelstellingen zichtbaar maken voor bestuurders. Het bestuur wilde toch inzicht in de voortgang van alle doelstellingen die we in het meerjarenbeleidsplan noemen. Dit hebben we ook toegezegd toen we het jaarplan 2017 aanboden.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de 25 doelstellingen uit het meerjarenbeleidsplan voor de periode 2015-2017.

Van de 25 doelstellingen zijn er 12 afgerond, liggen er 5 geheel en 8 gedeeltelijk op schema.

Jaar van afronding (gepland)	Doelstelling meerjarenbeleidsplan	Status	Toelichting op de voortgang
2016	VRBZO streeft naar <i>shared services</i> met GGD Brabant-Zuidoost en verkent de mogelijkheden om dit met Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant te doen.		Verregaande samenwerking met de GGD bleek op korte termijn niet haalbaar. Samen met 4GR uit de regio hebben we een rapport opgesteld over hoe de diverse GR'en in Zuidoost-Brabant meer uniformiteit kunnen aanbrengen in hun P&C- cyclus en aanverwante bestuurlijke stukken. Dit rapport is bestuurlijk aangeboden.

Jaar van afronding (gepland)	Doelstelling meerjarenbeleidsplan	Status	Toelichting op de voortgang
			<p>Vervolgens hebben de GR'en de nodige wijzigingen in hun P&C-cyclus en verordeningen aangebracht zodat deze gelijk zijn.</p> <p>Om de kwaliteit van de bedrijfsvoering van VRBZO te kunnen garanderen, hebben we onderzocht of samenwerken met Veiligheidsregio Brabant-Noord mogelijk is. Zie hiervoor verder paragraaf 2.1.</p> <p>In hoeverre deze doelstelling nog realiseerbaar is, hangt af van de uitkomst van het project Visie 2025. Hiervoor is een bestuurlijke werkgroep geformeerd.</p>
2017	VRBZO organiseert bevolkingszorg vanuit een collectieve taak		<p>We hebben gesprekken met gemeenten gevoerd over het takenpakket en de rol van bureau Bevolkingszorg, in zowel de koude als warme fase. Op basis van deze gesprekken is een notitie opgesteld. Voordat we deze voorleggen aan het Algemeen Bestuur en de gemeentesecretarissen, wachten we de finale besluitvorming af rondom de Visie op Crisisbeheersing. Die kan van invloed zijn op de rol en taak van VRBZO en bevolkingszorg. Hiermee ronden we deze doelstelling af in 2018.</p>
2016	VRBZO richt een netwerkorganisatie in met de gemeentelijke adviseurs.	Afgerond	<p>VRBZO heeft veelvuldig en regelmatig contact met de gemeentelijke adviseurs en weet deze steeds beter te vinden.</p>
2017	VRBZO realiseert samenhang tussen wettelijke planfiguren.	Afgerond	<p>Deze doelstelling is in 2016 afgerond. Alle wettelijk verplichte planfiguren staan (zichtbaar) in relatie staan tot elkaar.</p>
2017	VRBZO toont bij actualisatie van het regionaal risicoprofiel in hoeverre de regio is voorbereid op de hierin opgenomen risico's.	Afgerond	<p>Het risicoprofiel inclusief capaciteitanalyse is gereed en door het Algemeen Bestuur vastgesteld.</p>

Jaar van afronding (gepland)	Doelstelling meerjarenbeleidsplan	Status	Toelichting op de voortgang
Continue / 2018	VRBZO volgt de landelijke aanpak van projecten die voortkomen uit de Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's.		VRBZO volgt de landelijke aanpak van de projecten voortkomend uit de strategische agenda en implementeert deze aanpak, waar mogelijk, binnen de eigen organisatie.
2017	VRBZO realiseert multidisciplinaire samenhang in beleid en uitvoering door integrale advisering.		VRBZO houdt bij evenementen toezicht op brandveiligheid, gezondheid, externe veiligheid en crisisbeheering. De genoemde onderwerpen zijn als samenhangend geheel in zo'n advies terug te vinden. Bij de andere adviseringsonderwerpen is er nog geen sprake van integrale advisering. Dit pakken we op als onderdeel van de implementatie van de nieuwe omgevingswet. Gevolg is dat we deze doelstelling later dan beoogd realiseren, maar wel in samenhang met de implementatie van de nieuwe wetgeving.
Continue / 2019	VRBZO ontwikkelt en implementeert methoden en programma's voor Brandveilig Leven.		VRBZO voert sinds 2016 meerdere activiteiten uit, behorend bij 'Brandveilig Leven'. Begin 2018 leveren we een rapportage op waaruit blijkt wat de resultaten van dit programma zijn.
2017	VRBZO maakt afspraken met zorginstellingen over hun voorbereiding op crisissituaties.		Sinds 2016 weten we in hoeverre ziekenhuizen voorbereid zijn op rampen en calamiteiten. In 2018 introduceren we een informatiemanagementsysteem binnen de witte kolom (Zorg), dat zorgt voor relevante en tijdige informatiedeling tussen de betrokken ketenpartners. Dit systeem verbetert de afstemming tussen de ketenpartners, zodat zij optimaal op elkaar kunnen inspelen tijdens een crisis en slachtoffers beter kunnen opvangen. Hiermee realiseren we naar alle

Jaar van afronding (gepland)	Doelstelling meerjarenbeleidsplan	Status	Toelichting op de voortgang
			waarschijnlijkheid deze doelstelling in 2018.
Continu/ 2018	VRBZO voert het beleidsplan Risicocommunicatie Brabant uit.		In 2017 hebben we al onze voorgenomen acties inzake Risicocommunicatie uitgevoerd, behalve het opstellen van een communicatiekalender. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de drie Brabantse Veiligheidsregio's. VRBZO doet voor 2018 een voorstel om de kalender alsnog op te stellen.
2015 & 2016	VRBZO stelt de uitgangspunten voor repressief brandweeroptreden vast in een regionale werkmethode (2015) en in een personeel- en materieelplan (2016).	Afgerond	We hebben het Materieel- en Personeelsspreidingsplan vastgesteld en geïmplementeerd, aansluitend op de implementatie van de Toekomstvisie Brandweezorg.
2015	VRBZO ontwikkelt flankerend beleid voor overschrijdingen van normtijden brandweezorg. <i>Met flankerend beleid bedoelen we dat op locaties waar de brandweer te laat aanwezig is t.o.v. de wettelijke opkomsttijd extra brandveiligheidsmaatregelen worden getroffen.</i>		We zijn een project gestart om een toolbox voor het flankerend beleid brandweezorg te ontwikkelen. Inmiddels hebben we enkele deelproducten opgeleverd. Gelijktijdig werken we aan het brandweezorgplan, inclusief herziening van het dekkingsplan. Hieraan gerelateerd stellen we het brandrisicoprofiel van de regio op. Zodra het dekkingsplan en brandrisicoprofiel zijn vastgesteld, implementeren we op basis van de toolbox flankerend beleid brandweezorg. Dit vindt in 2019 plaats.
2016	VRBZO geeft samen met GGD Brabant-Zuidoost invulling aan ambulancezorg door <i>shared services</i> en gezamenlijke huisvesting.		In overleg met de GGD hebben we bepaald dat we mogelijk ambulances stallen op de posten Helmond, Woensel, ROC en Leende. Voor de zomer van 2018 verbouwen we de posten Woensel en ROC (indien de ontsluiting van ambulancevoertuigen vanaf het ROC kan worden verbeterd). In 2018 onderzoeken we of

Jaar van afronding (gepland)	Doelstelling meerjarenbeleidsplan	Status	Toelichting op de voortgang
			de posten Leende en Helmond ook geschikt zijn om ambulancevoertuigen te stallen. Hiermee realiseren we naar verwachting de doelstelling (vertraagd) in 2018 en 2019.
2015	VRBZO ontwikkelt een nieuw Regionaal Crisisplan	Afgerond	Het nieuwe Regionaal Crisisplan is geïmplementeerd. Vanaf 1 juli 2016 zijn we operationeel conform dit plan.
Continu/ 2018	VRBZO draagt zorg voor een goede ontvlechting van de Gemeenschappelijke Meldkamer.	Afgerond	Zie paragraaf 2.1.
Continue / 2018	VRBZO houdt een samenhangende zorgketen in opgeschaalde situaties in stand.		Betreft een van de reguliere en primaire taakuitvoeringen van de GHOR als onderdeel van VRBZO.
2016	VRBZO is voorbereid op de effecten van grootschalige uitval van nutsvoorzieningen.	Afgerond	We hebben een plan opgesteld dat de crisisorganisatie voorbereid op de effecten van grootschalige uitval van nutsvoorzieningen. Dit plan stelt de crisisorganisatie in staat ervoor te zorgen dat de continuïteit van de samenleving zo goed als mogelijk geborgd blijft bij een dergelijke crisissituatie. De systeemtest in het laatste kwartaal 2017 heeft uitgewezen dat het plan voldoet, maar dat het gebruik ervan nog verbeterd kan worden.
2015	VRBZO ontwikkelt een multidisciplinair en bestuurlijk meerjaren-oefenbeleidsplan.	Afgerond	Het bestuur heeft dit beleidsplan in december 2016 akkoord bevonden.
2016	VRBZO verkent de meerwaarde van haar crisisorganisatie voor crises met een sociaal-maatschappelijke impact.		We hebben de gemeenten in 2016 gevraagd deze vraagstelling te concretiseren. We kregen maar weinig reacties. Daardoor was het lastig de mogelijke meerwaarde bij crises met een sociaal-maatschappelijke impact te verkennen. In 2017 is deze verkenning nadrukkelijk

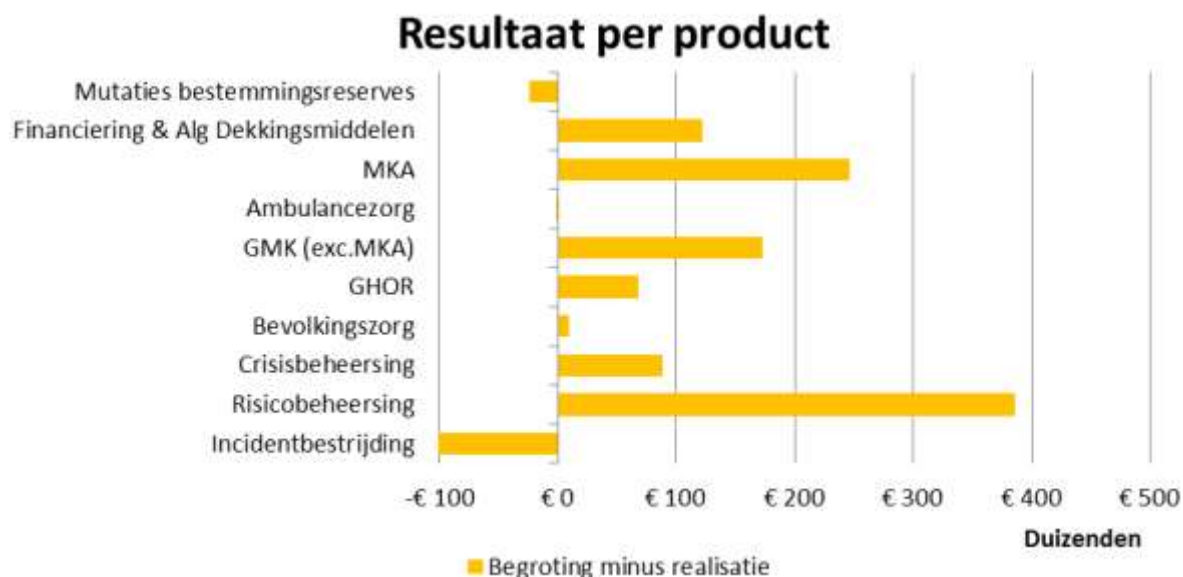
Jaar van afronding (gepland)	Doelstelling meerjarenbeleidsplan	Status	Toelichting op de voortgang
			onderdeel van de opdracht om te komen tot een bestuurlijke Visie op Crisisbeheersing. Deze visie bieden we in 2018 aan, aan het bestuur. Hiermee verwachten we de doelstelling in 2018 af te ronden.
Continu/ 2017	VRBZO biedt de benodigde ondersteuning in de nafase van incidenten.		We hebben ervaring opgedaan met dit vraagstuk tijdens de nafase van de hagelstorm en de bandenbrand in Somerenheide in 2016. In beide gevallen zijn onderdelen van VRBZO ingezet. We hebben beide cases onderzocht en geëvalueerd. De bevindingen hebben we verwerkt in de Visie op Crisisbeheersing die we in 2018 aanbieden aan het bestuur.
2015	VRBZO hanteert een evaluatiesystematiek die gericht is op het faciliteren van de burgemeester bij de verantwoording naar burger en gemeenteraad.	Afgerond	De gewijzigde evaluatiesystematiek is in 2017 in gebruik genomen en inmiddels enkele malen met succes toegepast. Zowel onze eigen organisatie als burgemeesters en externe partners zijn positief over deze nieuwe evaluatiesystematiek.
2015	VRBZO richt haar begroting opnieuw in.	Afgerond	De begroting 2016 en alle begrotingen daarna zijn voorzien van de 3 W's: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat willen we bereiken? 2. Wat gaan we daarvoor doen? 3. Wat mag dat kosten?
Continu/ 2017	VRBZO sluit aan op landelijke ontwikkelingen voor kwaliteitszorg.	Afgerond	VRBZO volgt de landelijke ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg. Zo voldoen we onder andere aan de wettelijke eis te worden gevisiteerd door een andere Veiligheidsregio.
Continu/ 2019	VRBZO ontwikkelt haar personeelsbeleid in de richting van human resource development.		In 2016 hebben we onder andere de nieuwe HR-gesprekscyclus ontwikkeld en de werktijdenregeling gemoderniseerd. Die hebben hun effect in 2017. Het personeelsbeleid ontwikkelen we de komende jaren verder door.

Jaar van afronding (gepland)	Doelstelling meerjarenbeleidsplan	Status	Toelichting op de voortgang
			Hiertoe hebben we in 2017 een Visie op Personeel opgesteld en werken we deze in 2018 verder uit.
2016	VRBZO richt haar zorg voor medewerkers in op basis van Arbowetgeving.	Afgerond	VRBZO voldoet aan relevante wet- en regelgeving uit de Arbowetgeving en haar zorg voor haar medewerkers. Hiervoor heeft VRBZO nieuwe Arboregelgeving vertaald naar de organisatie en een RI&E opgeleverd en vertaald naar een plan van aanpak waarover afstemming plaatsvindt met de OR.

3 Financieel resultaat 2017

De jaarrekening 2017 sluit af met een positief exploitatieresultaat van € 951.982. Dit is 1,4% van de totale begroting van € 68,7 miljoen. In onderstaande grafiek is weergegeven op welke onderdelen van de programma's van VRBZO dit resultaat behaald is.

Analyse van het resultaat 2017

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening is een uitgebreide analyse per programma onderdeel opgenomen op de afwijkingen tussen de begroting en de realisatie gesplitst naar loonkosten, kapitaallasten, overige lasten, overige verrekeningen (intern) en de baten. Dit zijn de belangrijkste redenen voor het positieve resultaat:

- Het resultaat op kapitaallasten van € 1,7 miljoen positief is het gevolg van de uitgestelde en vertraagde investeringen van met name tankautospuiten en arbeidshygiëne (Incidentbestrijding). Hiertegenover staan incidentele lasten voor onderhoud en huur van voertuigen en materialen (€ 0,2 miljoen), mede omdat we langer met relatief oud materiaal werken dat onderhoudsgevoeliger is of dat we tijdelijk moeten vervangen.
- In 2017 realiseren we een incidenteel positief resultaat van € 0,3 miljoen als gevolg van de boekwinst op tankautospuiten die we inruilen voor nieuwe tankautospuiten (€ 0,2 miljoen) en meeropbrengsten voor OMS (€ 0,1 miljoen). Daarnaast verwachten we een structureel positief resultaat van € 0,1 miljoen vanwege de indexatie van de BDUR-uitkering in 2017.

- Het resultaat op loonkosten van € 1,0 miljoen negatief is vooral het gevolg van een toename van de pensioenpremies, de cao-loonstijging en de invoer van het Individueel Keuze Budget (uitbetaling 2 extra dagen). De inhuur van personeel is hoger dan verwacht in verband met langdurige ziekte van vaste medewerkers en voor tijdelijke operationele ondersteuning (onder andere invoering Materieel- en Personeelspreidingsplan, uitrol Arbeidshygiëne). Ook de inzet van vrijwilligers in de periode mei tot en met augustus was hoger dan verwacht door meerdere grote inzetten in deze periode.
- Vooruitlopend op de samenvoeging van de beide meldkamers doet het Gemeenschappelijk Meldcentrum (GMC) de investeringen voor de samenvoeging. VRBZO krijgt in 2017 alleen haar aandeel in de kapitaallasten doorbelast. Dit zorgt voor een resultaat van € 0,2 miljoen positief voor de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK). In 2018 draagt VRBZO als financier bij aan de MKOB.
- Als gevolg van de ontwikkelingen rondom de samenvoeging van de meldkamers in 's-Hertogenbosch en de samenwerking met Veiligheidsregio Brabant-Noord is VRBZO terughoudend met het besteden van de MKA begroting. Daarnaast belast de GMK (excl. MKA) minder kosten door aan de MKA dan begroot, simpelweg omdat er minder kosten zijn gemaakt. Het resultaat op de MKA is hierdoor € 0,2 miljoen positief.
- FLO: Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost kent op basis van de CAO een prepensioenregeling van brandweermannen en –vrouwen. Deze regeling heet het Functioneel Leeftijdsontslag, de FLO regeling. De afgelopen jaren hebben we steeds een incidenteel overschot behaald op de kosten van deze FLO regeling doordat medewerkers hun keuze om gebruik te maken van de regeling hebben uitgesteld. Dit jaar merken we dat de instroom in de regeling juist is toegenomen en dat medewerkers vaker dan voorheen een variant van de regeling kiezen die voor de werkgever het duurst uitvalt. Per 1 januari 2018 wordt de huidige regeling vervangen door een nieuwe regeling. De hogere kosten voor 2017 worden daardoor als incidenteel beschouwd. Per saldo resulteert dit in een resultaat van € 0,3 miljoen negatief.
- De gevraagde bezuiniging voor Toekomstvisie Brandweezorg realiseren we op een aantal onderdelen versneld. Daarnaast besteden we niet alle middelen voor Brandveilig Leven. Daardoor realiseren we in 2017 een incidenteel resultaat van € 0,7 miljoen positief. We gebruiken dit resultaat om:
  - incidentele kosten voor projectondersteuning bij incidentbestrijding te dekken (€ 0,1 miljoen);
  - de inrichting van een nieuw samenwerkingsplatform, een virtuele desktopomgeving, het portfolio en het ontsluiten van databronnen voor managementinformatie (€ 0,3 miljoen);
  - ondersteuning bij de werkgroep bestuurlijke visievorming en de ontwikkeling van de nieuwe huisvesting (€ 0,1 miljoen);
  - fiscale afrekeningen over voorgaande jaren (€ 0,2 miljoen).

Verdeling van het resultaat 2017

Het resultaat 2017 van € 1,0 miljoen kunnen we onderverdelen in structurele en incidentele oorzaken. Van het resultaat is een saldo van € 1,5 miljoen positief toe te schrijven aan incidentele oorzaken en € 0,5 miljoen negatief aan structurele oorzaken. Het incidentele resultaat is opgebouwd uit een last van € 1,6 miljoen en een overschot van € 3,1 miljoen. De incidentele lasten en overschotten zijn hierboven reeds in detail beschreven. Het structurele tekort is het gevolg van hogere loonkosten (hogere pensioenpremies, cao-loonstijging en IKB).

4 Programma's en Producten

VRBZO kent in haar begroting 2017 5 programma's. Tot het 1ste programma 'Brandweezorg' behoren alle activiteiten op het gebied van Risicobeheersing en Incidentbestrijding. Het 2de programma 'Veiligheid' gaat over de (brandweer)activiteiten van de Gemeenschappelijke Meldkamer, de GHOR, Crisisbeheersing en Bevolkingszorg. Het 3de programma genaamd 'Zorg' beschrijft de activiteiten van de ambulancezorg en de Meldkamer Ambulances (MKA). De laatste 2 programma's genaamd 'Financiering' en 'Reserves' gaan over de financiering van VRBZO.

Dit hoofdstuk beschrijft de geleverde prestaties in 2017 per programmaproduct. Bij de programmaproducten 'Financiering' en 'Reserves' beschrijven we geen geleverde prestaties, omdat dit enkel financiële programma's zijn. Voor een nadere toelichting op de financiering wordt verwezen naar de jaarrekening 2017.

4.1 Brandweezorg

Het programma 'Brandweezorg' kent de producten Incidentbestrijding en Risicobeheersing. In deze paragraaf beschrijven we de operationele prestaties voor de programmaproducten die we in het programma 'Brandweezorg' hebben opgenomen.

4.1.1 Risicobeheersing

De medewerkers van de sector Risicobeheersing proberen onveilige situaties en omstandigheden te voorkomen en risico's te beperken en beheersen. Van controleren op en advies geven over (brand)veiligheid (bijvoorbeeld in relatie tot bouwvoorschriften en gebruiksvoorschriften) tot voorlichting geven over brandveilig leven. Dit met het doel kennis en verantwoordelijkheidsbesef te vergroten en gedrag te veranderen van burgers en instellingen en andere betrokkenen op het terrein van (brand)veiligheid.

Hieronder volgt het resultaat van de speerpunten voor 2017 binnen Risicobeheersing, die nog niet genoemd zijn in hoofdstuk 2.

Inzicht krijgen in de gevolgen van de implementatie van de Omgevingswet.

De voorbereiding op de Omgevingswet valt uiteen in 5 deelprojecten. We sluiten hierbij aan op de 'routeplanner' van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). De deelprojecten zijn verdeeld onder de afdelingshoofden en de uitvoering hiervan verloopt volgens planning. Uitzondering hierop is het deelproject over de vakbekwaamheid van het personeel (adviseurs). Dit krijgt extra aandacht in 2018. Het valt overigens op dat er een verschil is in tempo tussen de gemeenten, wellicht doordat de implementatie van de wet is uitgesteld.

Operationele prestaties

Indicator	Omschrijving	Norm	Realisatie	Voldaan aan norm?
Verwerkingstijd adviezen	In welk percentage van de ontvangen adviesaanvragen geven we het advies binnen de termijn die daarvoor staat?	80% van de ontvangen adviesaanvragen is binnen de termijn afgehandeld.	<80%	Voldoet niet aan de norm

Binnen Risicobeheersing is het systeem dat ondersteunt bij adviesverlening en controles in 2017 vervangen door een online zaaksysteem. Dit zaaksysteem moet betere ondersteuning leveren bij de uitvoering van de werkzaamheden, zodat we de adviestermijn makkelijker halen en we makkelijker komen tot integrale advisering. Bij het uitrollen van dit nieuwe systeem bleken enkele koppelingen met aanverwante systemen te haperen, waardoor we in het 1ste kwartaal de adviestermijnen niet haalden. Inmiddels werkt het systeem nagenoeg foutloos en halen we de adviestermijnen wel. Maar over het gehele jaar 2017 gemeten voldoen we niet aan de norm.

4.1.2 Incidentbestrijding

Naast brand en andere incidenten voorkomen en beperken, richt de brandweer zich op het daadwerkelijke bestrijden ervan. Onder de noemer 'Incidentbestrijding' verricht de brandweer de volgende kerntaken: brand bestrijden, technische hulp verlening, ongevallen met gevaarlijke stoffen bestrijden en hulp verlenen bij waterongevallen. Onderstaand de speerpunten waar de sector Incidentbestrijding zich op richtte in 2017 en het resultaat (in zoverre deze nog niet vermeld zijn in hoofdstuk 2).

We streven ernaar om met de beschikbare mensen en middelen een zo hoog mogelijke graad van paraatheid te realiseren. Hiervoor voeren we diverse projecten uit zoals:

- *invoeren van het TS4-concept bij de beroepsbrandweer (4 personen op een tankautospuiter);*
- *beleid ontwikkelen op de (gewenste) paraatheid;*
- *diverse materialen vervangen.*

We hebben in 2017 grote stappen gezet, die op lange termijn een positief effect hebben op onze paraatheid. De paraatheidsregeling is opgeleverd en ligt voor aan de ondernemingsraad (OR). We verwachten deze in 2018 te mogen implementeren. De paraatheidsregeling moet er voor zorgen dat we door inzicht in de paraatheid van de diverse kazernes, de paraatheid op diverse posten kunnen verbeteren. Dit heeft, als het goed is, als effect dat we sneller ter plaatste kunnen komen. Tevens is het project Mobiele Operationele Informatievoorziening (MOI) in 2017 afgerond, waarmee informatie die nodig is tijdens de inzet beschikbaar is op de voertuigen. Dit draagt bij aan een efficiënte en effectieve incidentbestrijding.

Binnen de operatie werken we repressief zo veilig en schoon als mogelijk, door onder andere nieuwe middelen (kleding en voertuigen) te gebruiken en door te werken aan het bewustzijn van ons eigen personeel.

Met schoon werken bedoelen we: een duurzame manier van werken bij het bestrijden van incidenten. 6 pilotposten kregen in 2016 de nieuwe pakken en helmen en testten daarmee de procedure Schoon werken uit. Een programmateam begeleidde de pilot en heeft in 2017 veel werk verzet om de procedure te verbeteren en de benodigde materialen en middelen aan te schaffen. In november 2017 startte de uitlevering van de nieuwe kleding aan de overige posten. De posten die de kleding ontvangen, krijgen op hetzelfde moment uitleg over de procedure Schoon werken. Een film ondersteunt die uitleg en laat zien hoe we in onze regio Schoon werken in de praktijk toepassen. Deze film is in 2017 met onze eigen mensen en middelen opgenomen. Conclusie: Brandweer Brabant-Zuidoost is in 2017 schoner gaan werken. In 2018 gaan we verder met het uitreiken van de kleding aan alle posten en met de aanschaf van de benodigde middelen. Ook willen we de goede voorbeelden delen. Daarmee kunnen we 'Schoon werken' nog meer een normaal onderdeel van onze werkwijze laten zijn.

Vrijwilligheid is in de Toekomstvisie Brandweezorg benoemd als kern van de slagkracht. In 2017 hebben we specifieke aandacht voor het vinden en binden van de vrijwilliger.

We hebben binnen de sector Incidentbestrijding deze doelstelling herijkt. Voortaan ligt de focus op het organiseren van paraatheid. We hebben met de Operationeel Managers, de meldkamer en de afdeling Planvorming werkafspraken gemaakt om de paraatheid zo goed mogelijk te borgen met de bestaande middelen en mogelijkheden. Daardoor kunnen we ook beter sturen op paraatheid. Paraatheid hangt nauw samen met motivatie van vrijwilligers. Vanuit de drijfveren om brandweerman/-vrouw te zijn – de wil om mens en dier te redden – werken we aan aantoonbaar vakmanschap en beschikken we over de goede spullen. In dialoog met elkaar werken we dit verder uit in 2018.

Operationele prestaties

Indicator	Omschrijving	Norm	Realisatie	Voldaan aan norm?
Geoefendheid brandweerpersoneel	Hoeveel procent van de medewerkers met een repressieve functie (zowel beroeps als vrijwillig brandweerpersoneel) is opgeleid en geoefend conform de gestelde eisen in het regionaal vastgestelde opleidings- en oefenplan?	80% voldoet aan de eisen	100%	Voldoet aan de norm
Opkomsttijden sleutelfunctionarissen brandweer	In hoeveel procent van de gevallen was/waren de Algemeen commandant Brandweer/Hoofdofficier	In 90% van de inzetten is de sleutelfunctionaris binnen de normtijd ter plaatse	78,6%	Voldoet niet aan de norm

Indicator	Omschrijving	Norm	Realisatie	Voldaan aan norm?
	van Dienst/Officier van Dienst binnen de regionaal vastgestelde opkomsttijd na alarmering ter plaatse (mono- en multidisciplinair)?			
Opkomsttijden brandweer die voldoen aan de wettelijke normtijd	In hoeveel procent van de uitrukken prio 1 wordt de wettelijke normtijd (is verwerkingstijd meldkamer + uitruktijd + aanrijdtijd) behaald?	90% van de uitrukken voldoet aan de norm	64,8%	Voldoet niet aan de norm
Uitrukken brandweer die voldoen aan de normtijd zoals gesteld in het bestuurlijk vastgestelde dekingsplan (2013)	In hoeveel procent van de uitrukken prio 1 wordt de bestuurlijke normtijd (is verwerkingstijd meldkamer + uitruktijd + aanrijdtijd) behaald?	90% van de uitrukken voldoet aan de norm	72,5%	Voldoet niet aan de norm
Nodeloze OMS-alarmeringen OMS betekent Openbaar Meldsysteem.	Hoeveel procent van de OMS-alarmeringen zijn nodeloze OMS-meldingen (exclusief de nodeloze OMS-alarmeringen die toegestaan zijn volgens NEN 2535)?	<50% van de OMS-meldingen zijn nodeloos (exclusief de nodeloze OMS-alarmeringen die toegestaan zijn)	48%	Voldoet aan de norm
Voorkomen ongewenste uitrukken	In hoeveel procent van de OMS-alarmeringen heeft verificatie van de melding geleid tot het voorkomen van een ongewenste uitruk?	>30% van de OMS meldingen	48,8%	Voldoet aan de norm

Van de 6 indicatoren voldoen er 3 aan de norm: de geoefendheid van het brandweerpersoneel, nodeloze OMS-alarmeringen en het voorkomen van ongewenste uitrukken. We hebben meer ongewenste uitrukken kunnen voorkomen

ten opzichte van vorig jaar. Met de vorming van Meldkamer Oost-Brabant en de steeds verdere samenwerking met de meldkamer Brandweer van Veiligheidsregio Brabant-Noord, bekijken we of we het beleid rondom verificatie van OMS-meldingen gelijk kunnen trekken. Brabant-Noord kent namelijk een hogere norm voor de verwerkingstijd van OMS-meldingen met verificatie dan onze meldkamer brandweer. Ze vangen bijna 90% van de ongewenste uitrukken af.

De uitrukken van de brandweer die voldoen aan de wettelijke normtijd en de uitrukken van de brandweer die voldoen aan de normtijd zoals vastgesteld in het dekkingsplan zijn nagenoeg in lijn met de prestaties in 2016. Maar ze voldoen niet aan de norm die ons bestuur heeft vastgesteld. Diverse beleidsontwikkelingen zoals verificatie van OMS-meldingen, inzetvoorstel op de kazerne en het verplicht wachten op voldoende bezetting hebben bijgedragen aan de professionalisering van de brandweer. En ze hebben onze eigen veiligheid vergroot. We hebben afscheid genomen van een aantal vrijwilligers en de vrijgekomen plekken niet ingevuld, ingegeven door de implementatie van de Toekomstvisie Brandweezorg. Deze (beleidsmatige) ontwikkelingen hebben een vertragende werking gehad op de gerealiseerde opkomsttijden. In 2018 komen het brandweezorgplan en het nieuwe dekkingsplan, hierbij houden we rekening met bovengenoemde ontwikkelingen.

De opkomsttijden van de sleutelfunctionarissen brandweer voldoen niet aan de norm. Wel is deze licht verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. De analyseresultaten wijzen erop dat de overschrijdingen van de opkomsttijden meestal binnen de twee minuten liggen. Regelmatig vindt eerst overleg plaats tussen de Officier van Dienst en de meldkamer over de vraag of opkomst wel gewenst is en met welke spoed. Dit voorkomt onnodig optreden van de Officier van Dienst, maar vertraagt wel de opkomsttijd.

4.2 Veiligheid

Het programma 'Veiligheid' kent de producten GHOR, Crisisbeheersing, Bevolkingszorg en Gemeenschappelijke Meldkamer (exclusief Meldkamer Ambulance). In deze paragraaf beschrijven we de operationele prestaties voor de in het programma 'Veiligheid' opgenomen programmaproducten.

4.2.1 GHOR

De GHOR coördineert de geneeskundige hulpverlening bij (grote) ongevallen en rampen. Om goed voorbereid te zijn moeten hulpverleners worden opgeleid en moeten zij regelmatig oefenen. Daar ligt dan ook een belangrijke taak van de GHOR. De GHOR brengt ook de medische risico's in kaart van risicovolle objecten en adviseert de gemeenten hoe zij gezondheidsrisico's bij grote evenementen kunnen beperken. Daarnaast werkt de GHOR plannen uit voor het geval de volksgezondheid wordt bedreigd, bijvoorbeeld bij grootschalige uitbraak van infectieziekten. Dit doet de GHOR met de acute zorgpartners (GGD, RAV, ziekenhuizen, huisartsenposten en het Rode Kruis). Ook maakt de GHOR zorginstellingen (verpleeg- en verzorgingssector) bewust van hun verantwoordelijkheden tijdens een calamiteit. De GHOR adviseert hoe zij de zorg aan hun cliënten ook tijdens een ramp kunnen waarborgen.

Hieronder volgen de speerpunten voor de GHOR in 2017 en de behaalde resultaten in zoverre deze niet benoemd zijn in hoofdstuk 2.

Ontwikkelen van een Visie op de GHOR, aansluitend bij de Visie 2025.

Het plan van aanpak om de Visie op de GHOR te ontwikkelen is gereed. De nieuwe Directeur Publieke Gezondheid (DPG) is uitgebreid betrokken geweest bij de totstandkoming van dit concept. Door onder andere de wisseling van de DPG is de Visie op de GHOR pas in 2018 klaar. Dit sluit dan wel aan bij de Visie 2025, die ook in 2018 wordt opgeleverd.

Operationele prestaties

Indicator	Omschrijving	Norm	Realisatie	Voldaan aan norm?
Geoefendheid GHOR-functionarissen	Hoeveel procent van de sleutelfunctionarissen is opgeleid, getraind en geoefend conform de eisen in het jaarplan GHOR-OTO?	90% van alle GHOR-functionarissen voldoet aan de norm	100%	Voldoet aan de norm
Opkomsttijd GHOR-functionarissen bij GRIP	In hoeveel procent van de GRIP-incidenten zijn de gealarmeerde GHOR-functionarissen met opkomstverplichting binnen de daarvoor vastgestelde c.q. wettelijke verplichte tijden aan de uitvoering van hun taken begonnen?	90% van de GHOR-functionarissen voldoet aan de norm	100%	Voldoet aan de norm

4.2.2 Crisisbeheersing

Team Crisisbeheersing is verantwoordelijk voor de multidisciplinaire samenwerking in rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit alles in een werkomgeving waarin klantgerichtheid en professionaliteit centraal staan. Het doel van Crisisbeheersing is om op lange termijn een belangrijke voortrekkers- en kwaliteitsbepalende rol te vervullen in het netwerk van (keten)partners. En zo gezamenlijk continue zorg te dragen voor een effectieve crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen de volledige keten (risicobeheersing-incidentbestrijding-herstelfase).

Hiervoor hebben we in 2017 een Visie op Crisisbeheersing opgesteld. Deze bieden we in 2018 aan het bestuur aan en implementeren we daarna (2018 en verder). Ook hebben we een geactualiseerd risicoprofiel aangeboden aan de gemeenteraden. De reacties hierop zijn verzameld en verwerkt en vervolgens is het geactualiseerde risicoprofiel aan het AB aangeboden en vastgesteld.

Omdat we in 2018 het kantoorpand aan de Deken van Somerenstraat verlaten, was het nodig het Regionaal Crisis Centrum (RCC) ergens anders onder te brengen. Hiervoor is de kazerne Eindhoven Centrum gekozen. Sinds begin juni is het nieuwe RCC operationeel. Voor de vergaderingen van het Regionaal Beleidsteam (RBT) is ook een nieuwe plek gevonden, binnen het gemeentehuis van Eindhoven. Vanaf het 4de, kwartaal 2017 is de nieuwe RBT-ruimte klaar voor gebruik.

Operationele prestaties

Indicator	Omschrijving	Norm	Realisatie	Voldaan aan norm?
Geoefendheid sleutelfunctionarissen in crisisteams	Hoeveel procent van de sleutelfunctionarissen, die deel uitmaken van een crisisteam, is opgeleid en geoefend volgens het vastgestelde multidisciplinaire opleidings- en oefenplan?	85% van de sleutelfunctionarissen voldoet aan de norm	85%	Voldoet aan de norm
Opkomsttijden crisisteams	Het percentage GRIP-incidenten, waarbij de gealarmeerde crisisteams (kernbezetting) na alarmering binnen de hiervoor gestelde norm, aanwezig is (GRIP 1 en hoger).	85% van de teams voldoen aan de norm bij inzetten.	83,3%	Voldoet bijna aan de norm

Er is een verzachtende omstandigheid voor het niet (helemaal) halen van de norm voor de opkomsttijden van de crisisteams (realisatie 83,3% versus norm 85%). Het betreffende incident waarbij we de norm niet haalden, had geen spoed (geen levensbedreigende situatie) en de reden van de vertraging was een wegafzetting. In de andere 5 GRIP-incidenten zijn de opkomsttijden van de crisisteams in 2017 wel gehaald.

4.2.3 Bevolkingszorg

Samen met politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening zijn gemeenten verantwoordelijk voor (de voorbereiding op/van) crisisbeheersing en rampenbestrijding. Het gemeentelijke deel hiervan noemen we Bevolkingszorg. Binnen onze regio hebben gemeenten ervoor gekozen samen te werken en de bevolkingszorgprocessen zoveel mogelijk gezamenlijk

in te vullen, met ondersteuning vanuit VRBZO. In 2017 hebben we in het bijzonder aandacht besteed aan het versterken van de relatie tussen de 21 gemeenten en bureau Bevolkingszorg.

Versterken relatie tussen de 21 gemeenten en bureau Bevolkingszorg door explicieter kennis met de gemeenten te delen.

We verkleinden de afstand tussen de gemeenten en Bureau Bevolkingszorg door ons meer te richten op onze primaire taken. We bezochten diverse gemeenten om kennis te delen en behoeften op te halen. De uitkomsten van deze gesprekken hebben we opgenomen in een notitie over de invulling van de functies en rollen binnen bevolkingszorg en de rampenbestrijding. Behoeftes die geen besluitvorming behoeven en die binnen de capaciteit van bevolkingszorg vallen, hebben we meteen opgepakt.

Operationele prestaties

Er zijn geen indicatoren benoemd in het jaarplan 2017, die slaan op de prestaties van Bevolkingszorg.

4.2.4 Gemeenschappelijke Meldkamer (exclusief MKA)

De Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK) Brabant-Zuidoost is het meld-, regel-, informatie- en coördinatiecentrum voor alle spoedeisende en niet-spoedeisende verzoeken van burgers op het gebied van ambulance-, brandweer- en politiezorg, rampenbestrijding en de GHOR. Deze verantwoording richt zich op de Meldkamer Brandweer (MKB). De Meldkamer Politie behoort tot de verantwoordelijkheid van de Nationale Politie en de verantwoording over de Meldkamer Ambulance (MKA) volgt in paragraaf 2.3.1.

In 2017 was de focus van de MKB enerzijds voorbereiden op de regionale samenvoeging van de meldkamers Brabant-Zuidoost en Brabant-Noord (zie hoofdstuk 2). Anderzijds wilden we meer inzicht in de verwerkingstijden van de binnenkomende meldingen en de factoren die een rol spelen bij die verwerkingstijd. Vervolgens wilden we maatregelen nemen om de verwerkingstijden te verkorten. Maar de samenvoeging van beide meldkamers heeft dusdanig veel capaciteit gekost, dat we deze doelstelling niet hebben behaald.

Operationele prestaties

Indicator	Omschrijving	Norm	Realisatie	Voldaan aan norm?
Verwerkingstijd reguliere meldingen Meldkamer Brandweer	In hoeveel procent van de gevallen haalt de alarmcentrale de bestuurlijk vastgestelde verwerkingstijd voor reguliere meldingen (75 seconden)?	≥90% van de meldingen wordt verwerkt binnen de normtijd	60%	Voldoet niet aan de norm
Verwerkingstijd OMS-meldingen zonder	In hoeveel procent van de gevallen haalt de	≥90% van de meldingen wordt	75%	Voldoet niet aan de norm

verificatie Meldkamer Brandweer	alarmcentrale de bestuurlijk vastgestelde verwerkingstijd voor OMS-meldingen zonder verificatie (30 seconden)?	verwerkt binnen de normtijd		
Verwerkingstijd OMS-meldingen met verificatie Meldkamer Brandweer	In hoeveel procent van de gevallen haalt de alarmcentrale de bestuurlijk vastgestelde verwerkingstijd voor OMS-meldingen met verificatie (150 seconden)?	≥90% van de meldingen wordt verwerkt binnen de normtijd	97%	Voldoet aan de norm

60% van de reguliere meldingen wordt bij de Meldkamer Brandweer verwerkt binnen de daarvoor geldende normtijd en daarmee presteren we nagenoeg gelijk aan vorig jaar.

Naast de reguliere meldingen verwerkt de meldkamer ook automatisch gegenereerde meldingen (OMS-meldingen). Bij een deel van deze OMS-meldingen verifiëren we de melding bij de organisatie waar de melding vandaan komt. Op deze manier zorgen we voor minder loze uitrukken. Bij deze meldingen is de norm voor de verwerkingstijd langer en realiseren we nagenoeg alle meldingen binnen deze norm (97%).

We halen de norm niet voor OMS-meldingen waarbij we geen verificatie uitvoeren. We zijn gaan werken met een nieuw systeem, waardoor gemiddeld 15 seconden vertraging optreedt. Wanneer de centralisten op termijn ervaring opbouwen met het systeem, zou deze vertraging moeten verminderen.

4.3 Zorg

Het programma 'Zorg' kent de producten Ambulancezorg en Meldkamer Ambulances. Het bestuur van VRBZO is vergunninghouder van de ambulancezorg in de regio en ontvangt hiervoor vanuit de zorgverzekeraars de financiering. De GGD voert de ambulancezorg uit voor VRBZO en VRBZO geeft uitvoering aan de Meldkamer Ambulances.

4.3.1 Ambulancezorg

GGD Brabant-Zuidoost voert voor VRBZO de ambulancezorg uit. VRBZO verantwoordt de financiering voor de ambulancezorg die wordt ontvangen van de zorgverzekeraars. De jaarplannen, beleidsmatige opvolging hiervan en operationele prestaties evenals de financiële besteding worden via de directeur RAV verantwoord aan het Algemeen Bestuur van VRBZO en niet via dit jaarverslag.

4.3.2 Meldkamer Ambulances

De Meldkamer Ambulances biedt kwalitatief hoogwaardige dienstverlening (aanne­me, intake, uitgifte, begeleiding en coördinatie) en ondersteuning voor de ambulancehulpverlening, gedurende 7 dagen per week en 24 uur per dag. De inhoudelijke voortgang op gestelde doelstellingen wordt via dezelfde verantwoordingslijn vormgegeven als bij het programmaproduct Ambulancezorg en via de directeur RAV verantwoord aan het Algemeen Bestuur van VRBZO. De verwachte financiële resultaten en operationele prestaties worden in de jaarrekening en het jaarverslag wel benoemd, aangezien de verantwoordelijkheden hiervoor nog belegd zijn bij VRBZO.

Operationele prestaties

Indicator	Omschrijving	Norm	Realisatie	Voldaan aan norm?
Gemiddelde verwerkingstijd	Wat is de gemiddelde verwerkingstijd van de A1-ritten?	120 seconden	90 seconden	Voldoet aan de norm

5 Verplichte paragrafen

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat een aantal paragrafen verplicht onderdeel uitmaakt van het jaarverslag. In dit hoofdstuk zijn deze verplichte paragrafen opgenomen. Gezien de aard van onze organisatie zijn de paragrafen Lokale heffingen en Grondbeleid weggelaten.

5.1 Weerstandsvermogen en Risicomanagement

In 2015 is de beleidsnotitie Risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld, met daarin de uitgangspunten voor de periode 2016-2019. Kernpunten:

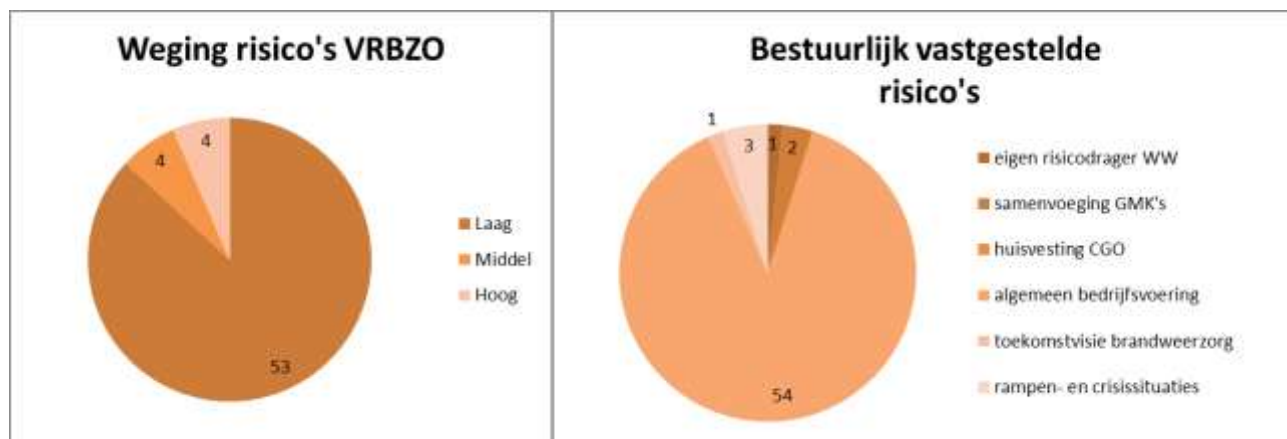
- risicobewustzijn moet zich (verder) ontwikkelen;
- we moeten risico's in een cyclisch proces registreren en monitoren;
- we streven naar een weerstandsvermogen van 1 of hoger.

5.1.1 Risicobewustzijn

In 2015 hebben we de volwassenheid van de organisatie op het gebied van risicomanagement onderzocht. Inmiddels hebben we bijna alle verbeterpunten doorgevoerd. Risicomanagement is geborgd in de P&C-cyclus en we besteden in de periodieke P&C-gesprekken ruim aandacht aan het onderwerp.

5.1.2 Inventarisatie en voortgang (continuïteit)

Een inventarisatie heeft 61 risico's opgeleverd die door het management worden gemonitord. Onderstaande grafiek geeft een beeld van de aantallen risico's en de verdeling. Zo zijn er 53 risico's met een relatief lage weging vanwege een kleine kans en geringe impact. Daarom monitort het middenkader management deze zelf. 4 risico's hebben een midden weging en worden gevolgd door het managementteam. 4 andere risico's kennen een hoge weging en worden daarom ook voor het bestuur inzichtelijk gemaakt.

5.1.3 Risico's inzichtelijk maken voor het bestuur

We lichten in het jaarverslag 4 risico's toe omdat deze risico's, wanneer ze zich daadwerkelijk voordoen, een substantiële impact hebben op het weerstandsvermogen van VRBZO.

Datalek

- Risico:
De kans is aanwezig dat een datalek optreedt. In 2016 heeft VRBZO onder andere een datalek gehad, waarvan de impact beperkt is gebleven door tijdige ontdekking. Tevens is de (financiële) impact van een mogelijk datalek toegenomen, doordat nieuwe wet- en regelgeving over datalekken in werking is getreden. Afhankelijk van de door de organisatie getroffen maatregelen kunnen instanties nu bij een datalek een hoge boete opleggen.
- Maatregel:
VRBZO heeft de informatievoorziening deels in huis en deels extern georganiseerd. In 2016 hebben we de volgende maatregelen doorgevoerd:
  - bewerkersovereenkomsten afgesloten met leveranciers;
  - protocol melden datalek ingevoerd;
  - programma informatiebeveiliging opgestart op vlak van fysieke, menselijke en technische aspecten.

Ook doen we iedere 2 jaar een test, op basis waarvan we verbeteringen doorvoeren. Om te kunnen voldoen aan de wet algemene verordening gegevensbescherming (AVG) zetten we momenteel samen met VRBN een project op om daarmee het risico op een datalek (en een boete) zoveel mogelijk te verkleinen.

Openbaar brandmeldsysteem (OMS)

- Risico:
Vanwege gewijzigde wetgeving is er geen rechtvaardiging voor VRBZO om het OMS-stelsel in stand te houden. Daarmee vallen in 2019 de structurele baten hiervan weg. Daarnaast riskeert VRBZO schadeclaims vanuit huidige OMS-abonnees.
- Maatregel:
We volgen de lijn van Brandweer Nederland. Hierbij werken we samen met Brabant-Noord vanwege de samenvoeging van de meldkamers. Vrijwillige aansluitingen worden niet meer toegelaten.

Centrale inkoop

- Risico:
De accountant heeft bij controle van de jaarrekening 2016 onrechtmatige inkopen geconstateerd. We bleven daarbij echter net onder de tolerantiegrens, zodat de accountant de jaarrekening toch kon goedkeuren. Voor 2017 zijn er enkele ingrepen uitgevoerd om voor 2017 te borgen dat we voldoen aan relevante wet- en regelgeving voor inkopen. We hebben echter nog geen structurele oplossingen doorgevoerd. De kans op onrechtmatige inkopen is daarmee nog onverminderd groot.

- **Maatregel:**
Het proces is beschreven, er zijn inkoopvoorwaarden en de teams inkoop en bedrijfscontrol controleren. Voor de zomer van 2017 hebben we het proces kritisch bekeken: hoe kan contractmanagement, als onderdeel van het inkooptraject, dienen als leidraad om onrechtmatige inkopen te voorkomen? Daarvoor is een voorstel gedaan. Een werkgroep gaat in 2018 verder onderzoeken welke verbeteringen binnen het proces inkoop en contractbeheer mogelijk zijn om de risico's in te perken.

Organisatieontwikkelingen in relatie tot Informatisering en Automatisering

- **Risico:**
De ontwikkelingen binnen de organisatie gaan snel, de afdeling I&A kan het tempo niet meer bijbenen. Dit heeft al enkele keren tot gevolg gehad dat de kwaliteit van implementatie van systemen te wensen overliet met soms operationele gevolgen (zie paragraaf 4.1.1). De documentatie is niet op orde en er vindt veel re-work plaats, waardoor applicaties niet leveren wat ze zouden moeten leveren. Denk hierbij aan bijvoorbeeld PIMS, Youp en het Zaaksysteem.
- **Maatregel:**
Prioriteiten stellen en niet alles tegelijk oppakken. Kwaliteit gaat voor kwantiteit. Ontwikkelingen van systemen goed borgen door de documentatie goed op orde te hebben. Daarnaast de mogelijkheden verkennen om de benodigde budgetten structureel uit te breiden .

5.1.4 Financiële kengetallen

Het BBV schrijft tegenwoordig voor dat er enkele financiële kengetallen standaard opgenomen dienen te worden in de paragraaf Risicomanagement en Weerstandsvermogen. De realisatie van deze financiële kengetallen zijn hieronder benoemd voor 2017.

VRBZO voldoet niet aan de norm voor de solvabiliteitsratio (eigen vermogen versus balanstotaal). Bijzonder voor VBRZO is dat het een gemeenschappelijke regeling betreft waarvan men zich kan afvragen of dat deze normen hier realistisch zijn. Het risico dat VRBZO op (middel-)lange termijn niet kan voldoen aan haar financiële verplichtingen is volledig afgedekt door de deelnemende gemeenten.

Financiële kengetallen conform BBV-richtlijn:	Verloop van de kengetallen			Norm in %
	Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Jaarrekening 2017	
Netto schuldquote	22%	53%	37%	><100
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	22%	53%	37%	><100
Solvabiliteitsratio	29%	13%	14%	>20<70
Structurele exploitatieruimte	0,18%	0%	-0,73%	
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	

De negatieve exploitatieruimte van -0,73% is met name het gevolg van structureel hogere loonkosten. We hebben dit in 2017 afgedekt met incidentele overschotten. Voor 2018 en 2019 worden middels de eerste begrotingswijziging 2018 en de kadernota 2019 voorstellen gedaan om het structurele tekort af te dekken.

5.1.5 Weerstandsvermogen en –capaciteit

De weerstandscapaciteit wordt gevormd door de gemeenschappelijke middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten te dekken. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen de incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen dat ingezet kan worden om eenmalige tegenvallers op te vangen.

De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- de algemene reserve en de reserves waaraan het Algemeen Bestuur een bestemming heeft gegeven die kan worden gewijzigd (bestemmingsreserves);
- de in de begroting opgenomen ramingen voor onvoorziene uitgaven voor zover hier nog geen bestemming aan is gegeven;
- de stille reserves, voor zover deze op korte termijn materieel te maken zijn (reserves waarvan de omvang en/of het bestaan niet uit de balans blijkt, voortkomend uit de onderwaardering van activa of overwaardering van schulden bij het volgen van normale waarderingsmethoden).

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit heeft betrekking op het vermogen om onverwachte tegenvallers structureel in de lopende begroting op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- bezuinigingsmogelijkheden (voor zover nog niet meegenomen in de begroting en meerjarenramingen);
- cumulatief geraamde onvoorziene uitgaven;
- de resterende (onbenutte) belastingcapaciteit (niet van toepassing voor VRBZO).

Vertaald naar de cijfers uit de jaarrekening 2017 levert dit de volgende weerstandscapaciteit op:

Incidentele weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	€ 2.000.000
Bestemmingsreserves	€ 4.609.130
Stille reserves	€ 0
Totale incidentele weerstandscapaciteit (a)	€ 6.609.130
Structurele weerstandscapaciteit	
	€ - /-500.000
Cumulatief geraamde onvoorziene uitgaven	€ 0

Totale structurele weerstandscapaciteit (b)	€	0
Totale weerstandscapaciteit (a + b)	€	6.109.130

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost streeft een ratio weerstandsvermogen na van 1,0 waarmee de beschikbare weerstandscapaciteit voldoende is voor de benodigde risicoafdekking (€ 2,0 miljoen). Het werkelijke ratio weerstandsvermogen is 3,1 waarmee voldaan is aan de beleidslijn.

5.2 Financiering

In de financieringsparagraaf komen onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van VRBZO. Uitgangspunten voor dit beleid zijn intern vastgelegd in de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet en in het treasury statuut.

In overleg met de vier gemeenschappelijke regelingen in Zuidoost-Brabant is gewerkt aan één model van financiële verordeningen, treasury statuten en “Nota activeren, waarderen en afschrijven”. Deze zijn in 2017 door het Algemeen Bestuur van VRBZO goedgekeurd en vastgesteld. De geactualiseerde versies treden in werking met ingang van het boekjaar 2018.

Daarnaast stelt de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) kaders waarbinnen het financieel beleid vorm gegeven dient te worden.

5.2.1 Renterisicomanagement

Renterisicomanagement is een van de grootste aandachtsgebieden van de Wet FIDO. In deze paragraaf gaan we in op de renterisico's en het beleid, dat is verbonden met de uitvoering van de treasury functie. Vanuit de optiek van de Wet FIDO zien we renterisico's op de korte en op de langere termijn.

Renterisico op korte termijn: de kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet FIDO een norm gesteld voor het maximumbedrag, waarop VRBZO haar financiële bedrijfsvoering via middelen met een looptijd van maximaal een jaar mag financieren.

De kasgeldlimiet is een voorgeschreven sturings- en verantwoordingsinstrument om het renterisico op de korte schuld te beperken. Als grondslag van de wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt de omvang van de jaarbegroting per 1 januari voor het gehele begrotingsjaar aangehouden. Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt het percentage voor de berekening van de kasgeldlimiet 8,2% dat voor onbepaalde tijd is vastgesteld.

Toetsing vindt plaats door het berekende bedrag te vergelijken met de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet. Indien de werkelijke omvang lager is dan wettelijk toegestane omvang, is er sprake van ruimte; indien de werkelijke omvang hoger is dan is er sprake van overschrijding.

Kasgeldlimiet

Grondslag	
Omvang primaire begroting 2017	€ 69.404.000
Toegestane kasgeldlimiet	In percentage van de grondslag 8,2%
	In bedrag € 5.691.093
Toetsing	
Omvang vlottende schuld	€ 17.227.885
Af: vlottende middelen	€ 18.317.649
Saldo netto vlottende middelen	-/- € 1.089.764
<hr/>	
Toegestane kasgeldlimiet	€ 5.691.128
Saldo netto vlottende middelen	-/- € 1.089.764
Ruimte	€ 6.780.857

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat VRBZO haar vlottende middelen ook met langlopende middelen financiert en om die reden ruim onder de grens van de kasgeldlimiet blijft.

Renterisico op langere termijn: de renterisiconorm

VRBZO loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet FIDO de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is om overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar te voorkomen, één en ander ter bescherming van de financiële positie. Met deze norm bevordert de Wet FIDO een solide financieringswijze bij openbare lichamen. Conform voorschrift van de geactualiseerde Wet FIDO wordt het renterisico in onderstaande tabel voor de komende 4 jaar bepaald, terwijl de renterisiconorm alleen betrekking heeft op het totaal van de rekening van het komende jaar. De norm schrijft voor dat maximaal 20% van het begrotingstotaal in een bepaald jaar gebruikt mag worden voor aflossing of herfinanciering van een lening. Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost voldoet hier voor elk van de vier jaarschijven.

Renterisico-norm

	2017	2018	2019	2020
Grondslag				
Omvang begroting	€ 68.733.390	€ 68.237.764	€ 68.214.652	€ 68.188.755
20% norm	€ 13.746.678	€ 13.647.553	€ 13.642.930	€ 13.637.751
Toetsing				
Aflossing	€ 3.385.437	€ 4.941.985	€ 4.410.199	€ 4.410.199
Herfinanciering of renteverandering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 3.385.437	€ 4.941.985	€ 4.410.199	€ 4.410.199
Ruimte	€ 10.361.241	€ 8.705.568	€ 9.232.731	€ 9.227.552

Rentevisie

VRBZO baseert haar rentevisie op die van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

5.3 Onderhoud kapitaalgoederen

5.3.1 Gebouwbeheer

De gebouwen die in beheer zijn van VRBZO kunnen we onderverdelen in diverse categorieën, te weten:

1. huur van de gemeenten (29 gebouwen)
2. huur van derden (2 gebouwen)
3. in eigendom van VRBZO (1 gebouw)
4. tijdelijk in eigendom van VRBZO (4 gebouwen)
5. tijdelijk in eigendom van VRBZO door een Vereniging van Eigenaren (3 gebouwen)

Begin 2015 zijn de afspraken vastgelegd over het onderhoud en de rolverdeling hierin tussen gemeenten en VRBZO en binnen VRBZO intern. Dat laatste wil zeggen de verdeling tussen taken op locatie en taken binnen de afdeling T&FZ.

De overname van de kazernes jonger dan 10 jaar was noodzakelijk om te voorkomen dat (een deel van) de BTW-compensatie die de gemeenten teruggevorderd hebben bij de belastingdienst ten tijde van de bouw, moest worden terugbetaald. Met de betreffende gemeenten is afgesproken dat, zodra de BTW-herzieningsperiode is verlopen, deze gebouwen worden terug geleverd tegen de dan geldende boekwaarden. Omdat de gemeenten op termijn weer eigenaar worden is het groot onderhoud van deze kazernes bij de gemeenten belegd.

5.3.2 Investeringsbeleid

VRBZO hanteert een meerjaren-investeringsbegroting. Uitgangspunt daarin is dat investeringen worden vervangen op het moment dat zij economisch volledig zijn afgeschreven. De vervangingswaarde wordt bepaald op basis van een jaarlijkse indexering, gelijk aan de indexering die in de begroting is opgenomen voor de loon- en prijsstijging. Alleen als op basis van recent aangeschafte vergelijkbare producten de aanschafprijs fors afwijkt, wordt de meest courante marktprijs gehanteerd. Begrotingstechnisch worden investeringen in het jaar geraamd aansluitend aan het moment dat het oude activum is afgeschreven. Zodra de vervanging dichterbij komt, wordt de begroting aangepast aan de inhoudelijke planning. Werkelijke aanschaf van investeringsgoederen worden geactiveerd op 1 juli of 1 januari na het moment van ingebruikname.

5.4 Verbonden partijen

Een organisatie wordt gezien als een 'verbonden partij' als VRBZO belanghebbende is bij de organisatie, zowel vanuit bestuurlijk als financieel oogpunt. VRBZO is een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan 21 gemeenten deelnemen. De deelnemende gemeenten zorgen ervoor dat VRBZO over voldoende

middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen, waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd is. Hierdoor is VRBZO een verbonden partij voor de 21 gemeenten. VRBZO had op 31 december 2017 zelf geen verbonden partijen.

5.5 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering betreft geen programma of programmaproduct binnen de financiële verslaglegging en begroting 2017. De sector Bedrijfsvoering heeft wel doelstellingen gedefinieerd.

De belangrijkste speerpunten voor bedrijfsvoering in 2017 waren:

- privacy security implementeren, conform nieuwe Europese wet- en regelgeving;
- het nieuwe BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) invoeren in de financiële administratie;
- onderzoeken of we kunnen samenwerken met Veiligheidsregio Brabant-Noord (zie hoofdstuk 2);
- Het Verbindend Werken (HVW) inbedden binnen ons reguliere werk.

Hieronder volgt een korte beschrijving van de voortgang van deze doelstellingen.

Privacy security implementeren

In een breed gezelschap zijn een projectopdracht en een projectplan opgesteld en is er een projectleider aangesteld. Zo ontstond er commitment voor het plan. De projectleider start met inventariseren van de systemen en gegevens waar privacy security een item is. Op basis daarvan wordt een stappenplan opgesteld. De inventarisatie ronden we in 2018 af. We verwachten niet dat wanneer de wet in werking treedt, we al volledig aan de wet voldoen. In 2018 zullen we wel zover zijn dat we alle stappen kunnen gaan zetten om te voldoen aan de nieuwe wetgeving.

Nieuwe BBV-regelgeving invoeren

De beleidsbegroting 2018, vastgesteld door het bestuur, voldoet aan het nieuwe Besluit begroting en verantwoording (BBV). Om dit te bevestigen hebben we de accountant een quick-scan laten doen op de begroting.

Afronden HVW en inbedden in de organisatie

De resultaten van HVW hebben tussen afdelingen binnen de sectoren geleid tot meer verbinding en flexibiliteit. Medewerkers hebben een andere werkhouding, waarin eigen verantwoordelijkheid een grotere rol heeft gekregen. Er is een nieuwe HR-gesprekscyclus geïmplementeerd en het gebruik hiervan in de organisatie wordt gemonitord. Er kan plaats- en tijdonafhankelijk gewerkt worden doordat de hierbij horende voorzieningen beschikbaar zijn gesteld en geïmplementeerd.

De planvorming en besluitvorming omtrent de huisvesting op de Deken van Somerenstraat is afgerond. In 2018 gaan we verbouwen. De vertraging had te maken met de aankondiging van de RAV dat zij gebruik willen maken van kazernes als standplaats voor de ambulances.